

Splétání KUMIHIMO

Gabriela Marková

- sponky
- náhrdelníky
- ozdobné pásy

Šikovné
Ruče

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

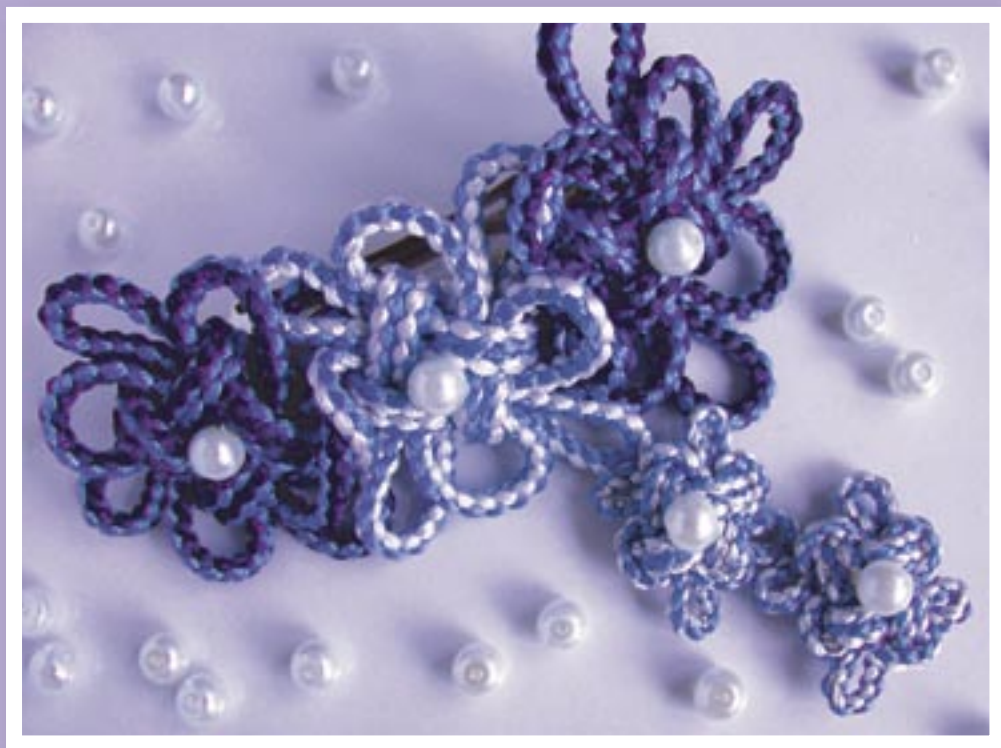
Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

SPLÉTÁNÍ kumihimo

Gabriela Marková

*Šikovné
Ruce*

MIDOW
C-MERIE
M

ÚVOD

V mnoha kulturách byla poptávka po doplňcích, které by zdobily různé předměty a lemovaly oděvy. Ke zhotovení ozdobných šňůrek a pásek se využívalo mnoha různých technik, například tkaní (systém osnovy a útku) nebo háčkování či pletení včetně pletení na dutinkách a cívkách (systém spojených ok), kroucení pramenů nebo proplétání pramenů mezi sebou do copů a pletenců. Kumihimo je souhrnný japonský název pro ozdobné šňůry a pásky vyrobené splétáním nebo tkaním.

Minulost

Zatímco tkané pásky se používaly i v jiných oblastech světa, splétané pásky a šňůrky dosáhly v Japonsku nebývalého rozkvětu a obliby. Byly součástí tradičního oděvu (např. jedním z kodifikovaných způsobů přepásání kimona), samurajského brnění nebo se ozdobnými uzly z těchto šňůr zdobily schránky na potřeby k čajovému obřadu. Řemeslo vzkvétalo, vznikaly mnohé nové stavy na splétání a tkaní a spolu s nimi i vzory, které se tajily.

Po skončení druhé světové války však přišel rychlý rozvoj průmyslu a nástup strojů, které nahradily lidskou práci. Řemeslo nezadržitelně mizelo.

Současnost

Od 70. let 20. století se dostává kumihimo mezi veřejnost – řemeslo bylo odtajněno. Publikují se knihy o historii kumihimo i první návody. Začínají se pořádat kurzy splétání pro veřejnost, které přitahují množství studentů zájímavých se o japonské tradice.

Tato renesance kumihimo připomíná do jisté míry to, čím u nás prošlo paličkování. Technika, která byla díky své pracnosti odkázána k zániku, si nachází v posledních letech čím dál více zájemců. Je to bezesporu i proto, že ji lze využít novými způsoby upotřebitelnými pro moderního člověka.

Nové způsoby využití kumihimo nacházíme především v oblasti bižuterie – a to nejen textilní. Splétat lze i zlaté nebo stříbrné drátky. Jednodušší vzory se používají mezi mládeží na výrobu oblíbených “náramků přátelství” nebo přívěšků na klíče, na zipy, pásky, poutka a rukojeti tašek či sponky do vlasů.

Japonské pásky a šňůry používané na převázání tradičního oděvu

MATERIÁL

PŘÍZE

Pro splétání lze použít jakýkoli ohebný materiál. Pro ozdobné šňůry a pásky se v Japonsku původně používalo nespředené hedvábí. V současné době se můžeme setkat s nejrůznějšími materiály od tkaných textilních vláken přes drátky a bužírky. Materiály se také často kombinují a používají se v nejrůznějších barvách. Ke splétání je možné použít široké spektrum textilních vláken. Nejčastěji se používají materiály s leskem jako hedvábí nebo viskóza. Různé materiály lze mezi sebou kombinovat a docílit nerůznějších efektů. Některé mohou být lesklé, jiné roztřepené, slabé, silné nebo různě vzorované.

Šňůrka z kordonetových nití a lacetek. Prameny z lacetek jsou bílé a silnější než černé, proto vzor působí plasticky

Saténové dutinky

Saténové dutinky se prodávají v malých i velkých baleních. V poslední době se prodávají přímo jako materiál určený pro kumihimo, popř. scoubidou. Prodávají se pod názvem saténové šňůrky

Saténové dutinky v různých baleních

Tenké viskózové vyšivací nitě (vlevo dole), silnější vyšivací nitě (vpravo dole), kordonetové nitě (nahore)

nebo dutinky (jejich střed je dutý) v kreativních sadách. Dostanete je v balení po 3, 25 nebo 150 metrech, nebo si je můžete nechat v galanterii odměřit podle potřeby.

Nejčastěji se používají dutinky o průměru dva milimetry. Jsou již poměrně silné, a proto stačí použít na jeden pramen jednu dutinku. To velmi urychlí přípravu a zjednoduší práci. S dutinkami se bude snadno pracovat dětem. Jsou vhodné především pro výrobu náramků, poutek, ozdobných šňůrek a pásků pro mladé.

Kordonetové nitě

Kordonetové nitě se prodávají lesklé a matné. Dostanete je v každé galanterii. V této knížce byly použity nejčastěji používané kordonetové nitě vhodné pro jehly 2–3 nebo jemnosti 205 TEX. Na jeden pramen je potřeba

tří a více nití – podle počtu pramenů a síly zamýšleného výrobku. Velmi dobře se s nimi pracuje.

Nitě

Nitě se vyrábějí z různých materiálů, nejvhodnější jsou nitě lesklé, hladké, např. viskózové. Mimo uvedených kordotenových nití je možné použít i slabší nitě (viskózové nitě na vyšívání apod.), ale pak je třeba na jeden pramen více než 20 nití a příprava materiálu bude trvat déle. Odměnou bude velmi jemný, delikátní vzhled výrobku.

Pásek vyrobený z kordonetových nití

MATERIÁL

Šňůrky

se prodávají pletené nebo kroucené. Pro kumihimo se hodí velmi dobře, nevýhodou je pouze jejich vyšší cena. Stačí použít jednu slabší šňůrku do pramene podobně jako u saténových dutinek. Lze je kombinovat s jiným materiálem.

Splétaná šňůrka z bavlnek podle vzoru 2 a lesklé kroucené šňůry

Kombinace červené kroucené šňůry a pramenů nesterjně velikých černých korálků. Pleteno podle vzoru 1, vždy protilehlé prameny stejného typu. Při splétání můžeme místo jednoho z pramenů také použít slabší šňůrku dříve vyrobenou technikou kumihimo

V dolní části fotografie jsou efektní příže a nitě a vlákna s lurexem (kovovým leskem). V horní části jsou lacetky a stužky

Lacetky a stužky

Lacetky a stužky jsou úzké ploché pásy. Lacetky jsou poddajnější a velmi vhodné ke splétání. Na jeden pramen stačí podle šíře dvě a více. Prodávají se jako příze pro pletení a háčkování. Stužky jsou obvykle pevnější a můžeme je uplatnit například u dutých vzorů (viz str. 32). Šifonové stuhy jsou poddajné podobně jako lacetky. Některé stužky mají okraje vyztužené drátky, i ty lze použít, pokud nejsou příliš široké a pevné.

Spirálový vzor kombinující prameny z lacetek a nití (lesklé a efektní)

Efektní příze a nitě

Efektní příze mají místa nestejného vzhledu. Mohou mít třásně, třepení, lesklé plošky, efekty vzniklé potiskem, barvením, předením, tkaním nebo jejich kombinací. Z efektních nití a příze je možné vytvořit prameny nebo je přidat do pramenů z jiných materiálů.

Materiály s lurexem

Materiály s lurexem, metalická vlákna nebo další efektní nitě a příze vyvolávají dojem kovu nebo kov přímo obsahují.

Příze z akrylu, gimpa hnědá a zelená, silné vyšivací bavlnky dole

Gimpa

Gimpa vypadá podobně jako tenké gumičky, ale nepužší. Také může připomínat saténové dutinky, ale je většinou slabší a není tak poddajná. Prodává se v galanterii.

Vlna a bavlna

Na splétání se hodí bavlna, vlna i jejich náhražky (akrylová příze apod.). Tyto materiály jsou levné a vhodné na první vyzkoušení.

Šnůrky z vyšivacích bavlnek, vlny a gimpy (gimpa je kombinovaná s bílou lacetkou), všechny prameny jsou dvojité

MATERIÁL

KORÁLKY

Korálky lze použít mnoha způsoby. Velké korálky (např. lampové perle) lze využít jako přívěšek. Z navlečených malých korálků (rokajl) lze rovnou plést. Středně velké korálky lze na hotovou šňůrku našít dodatečně nebo je přidávat během splétání postupně.

Korálky

Korálky se prodávají v baleních podle druhu a barvy nebo ve směsi, kde obvykle najdeme barvy a korálky, které se k sobě hodí. K dostání jsou také korálky již navlečené, což ušetří čas. Mimo navlečených korálků se také prodávají skleněné korálky vpletené do šňůrky na fotografii nahoře nebo levné umělohmotné kuličky lepené na niti v malých odstupech na fotografii uprostřed. Obojí můžeme použít podobně, jako navlečené korálky.

Plochý pásek byl vyroben ze zakoupené tenké šňůrky s vpletenými korálky (vlevo)

Pásek byl vyroben z kuliček lepených na niti a efektních nití